

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2010-1/47

**ZAKLJUČNO POROČILO
O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA**

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU**1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu**

Šifra projekta	L3-9600	
Naslov projekta	Prognostični dejavniki infertilnosti V	
Vodja projekta	8772 Helena-Marija Meden-Vrtovec	
Tip projekta	L Aplikativni projekt	
Obseg raziskovalnih ur	3.150	
Cenovni razred	C	
Trajanje projekta	01.2007 - 12.2009	
Nosilna raziskovalna organizacija	312	Univerzitetni klinični center Ljubljana
Raziskovalne organizacije - soizvajalke		
Družbeno-ekonomski cilj	07.	Zdravje

2. Sofinancerji¹

1.	Naziv	Ministrstvo za zdravje RS
	Naslov	Štefanova 5, 1000 Ljubljana
2.	Naziv	Novo Nordisk trženje farmacevtskih izdelkov, d.o.o.
	Naslov	Šmartinska 140, 1000 Ljubljana
3.	Naziv	Bayer d.o.o.
	Naslov	Bravničarjeva 13, 1000 Ljubljana

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA**3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta²****Izhodišča**

Prezgodnja odpoved delovanja ovarijev (POO) prizadene 1 % vseh žensk in ima pomembne psihosocialne posledice in vpliv na splošno zdravstveno stanje. Ob znanih vzrokih (kromosomski, genetski, infekcijski, iatrogeni) avtoimunski procesi prav tako lahko povzročijo POO.

Delovna hipoteza

Prezgodnjo menopavzo, brez poznanega vzročnega mehanizma – kromosomski, genetski,

metabolični, infekcijski, iatrogeni – opredeljujemo kot idiopatsko. Predpostavljamo, da so pri idiopatski obliki prezgodnje menopavze vpletene avtoimunski procesi.

Material in metode

V raziskavo smo vključili 11 žensk s POO, pri katerih smo izključili vse možne vzroke za POO, razen avtoimunskega. V kontrolni skupini je bilo 13 zdravih, normooovulatornih žensk. Pri obeh skupinah smo opravili ciljano družinsko in osebno anamnezo o avtoimunskih obolenjih in meritve: FSH, LH, TSH, prolaktina, antimüllerjevega hormona (AMH), inhibina B, ščitničnega protitelesa TG in TPO. Na celični ravni smo opravili analizo limfocitnih populacij s pretočno citometrijo, na humoralni ravni pa smo določali protiovarijska protitelesa z metodo indirektne imunofluorescence na rezinah humanega ovarija. Hitri ACTH test smo opravili le pri ženskah v študijski skupini.

Rezultati

Pri 9 bolnicah s POO smo ugotovili pridruženo avtoimunsko bolezen. Pri 6 bolnicah (55 %) smo ugotovili zelo zvišane vrednosti TG in TPO, v kontrolni skupini zvišanih vrednosti obeh protiteles nismo našli. Hormonski izvidi žensk s POO kažejo značilnosti hipergonadotropnega hipogonadizma s posledično znižanima vrednostima inhibina B in AMH. Subtipizacija limfocitov je pokazala pomembno večje vrednosti celic CD4+, CD19+ in CD8+ ter pomembno manjše število celic ubijalk (NK) in regulatornih celic T v študijski skupini. Pri 4 (36 %) bolnicah smo ugotovili protiovarijska protitelesa. Rezultati hitrega ACTH testa so bili v študijski skupini normalni.

Učinki raziskovalnega projekta

Bolnice s POO imajo pogosto pridruženo avtoimunsko bolezen. Prisotnost protiščitniških in protiovarijskih protiteles skupaj z abnormnostjo v celični imunosti lahko potencialno predstavlja avtoimunski mehanizem POO. Odpira se vprašanje o uporabi imunomodulatorjev pri izbrani skupini žensk s POO.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Raziskovalna hipoteza je bila realizirana v celoti. Avtoimunsko etiologijo prezgodnje menopavze smo potrdili z večjo udeležbo ovarijskih protiteles TG in TPO v študijski kot v kontrolni skupini, kar kaže, da je okvara jajčnikov lahko prisotna že v latentni fazni bolezni ščitnice.

Prevalenca ovarijskih protiteles, ocenjena na rezinah humanega jajčnika pri ženskah s prezgodnjim menopavzo, zelo variira – od 2 % do 50 %. Pri naših bolnicah s prezgodnjo menopavzo smo potrdili proti-ovarijska protitelesa v 30 %.

Abnormnosti celične imunosti T limfocitov, makrofagov in dendritičnih celic imajo pomembno vlogo pri avtoimunskih reakcijah, zlasti pri nastanku avtoimunskih lezij. V naši raziskavi smo dokazali povečano število B celic v periferni krvi, kar govori za aktivacijo humoralega imunskega sistema. Prav tako smo v študijski skupini ugotovili zmanjšano populacijo celic ubijalk (NK), kar lahko privede do produkcije avtoproteles.

Pri vseh bolnicah s prezgodnjo menopavzo je bila koncentracija AMH pomembno nižja kot v kontrolni skupini, kar kaže, da je AMH zelo senzitiven kazalec ovarijske rezerve.

Raziskovalni cilji so bili v celoti realizirani.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta⁴

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni rezultat			
1.	Naslov	<i>SLO</i>	Avtoimunski vidiki prezgodnje menopavze
		<i>ANG</i>	Autoimmune aspects of premature ovarian failure
	Opis	<i>SLO</i>	Bolnice s prezgodnjo menopavzo (POO) imajo pogosto pridruženo avtoimunske bolezni. Prisotnost protičitniških in protovarijskih protiteles skupaj z abnormnostjo v celični imunosti lahko potencialno predstavlja avtoimunski mehanizem POO. Odpira se vprašanje o uporabi imunomodulatorjev pri izbrani skupini žensk s POO.
		<i>ANG</i>	POF is frequently associated with autoimmune disorders. The presence of antithyroid and antiovary antibodies together with abnormalities of the cellular immunity can potentially represent an autoimmune mechanism of POF. The question of immunomodulatory therapy in selected patients with POF is open.
	Objavljeno v	MEDEN-VRTOVEC, Helena, LEVIČNIK, Alenka-Ursula, IHAN, Alojz, VIZJAK, Alenka. Avtoimunski vidiki prezgodnje menopavze = Autoimmune aspects of premature ovarian failure. V: 4. Kongres ginekologov in porodničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo, Portorož, 11. do 13. november 2009, (Zdravniški Vestnik, Letn. 78, Suppl 1). Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo, 2009, str. I-151-I-156.	
	Tipologija	1.08 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci	
	COBISS.SI-ID	26505945	
2.	Naslov	<i>SLO</i>	Prezgodnja menopavza : vzroki, diagnostika in zdravljenje
		<i>ANG</i>	Premature ovarian failure : etiology, diagnostic and therapeutic procedures
	Opis	<i>SLO</i>	Prezgodnja menopavza (PM) in z njo povezano problematiko terapevti pogosto podcenjujejo. Natančna analiza vzrokov in ustrezno zdravljenje lahko omogočita določeni skupini žensk obnovi rodne dejavnosti. Možnosti zdravljenja so pri nepojasnjeni obliki z estrogenskim nadomestnim zdravljenjem, pri določenih oblikah avtoimunske PM pa s kortikosteroidi.
		<i>ANG</i>	Premature ovarian failure (POF) and connected problems are usually underestimated by the therapists. Precise analysis of etiology and adequate treatment enable resumption of reproductive function in some groups of the women with POF. Therapeutic possibilities include estrogen replacement treatment in case of idiopathic etiology and corticosteroid administration in case of autoimmune etiology of POF.
	Objavljeno v	MEDEN-VRTOVEC, Helena. Prezgodnja menopavza : vzroki, diagnostika in zdravljenje = Premature ovarian failure : etiology, diagnostic and therapeutic procedures. Zdrav Vestn (Tisk. izd.). [Tiskana izd.], september 2007, letn. 76, št. 9, str. 551-557	
	Tipologija	1.02 Pregledni znanstveni članek	
	COBISS.SI-ID	23457497	
3.	Naslov	<i>SLO</i>	Metabolne in kardiovaskularne sprememb pri ženskah s sindromom policističnih ovarijev
		<i>ANG</i>	Metabolic and cardiovascular changes in women with polycystic ovary syndrome
	Opis	<i>SLO</i>	Pri ženskah s policističnimi jajčniki (PCO) je kardiovaskularna ogroženost večja kot pri zdravih ženskah, vendar umrljivost zaradi teh sprememb pri njih ni povečana. V naši raziskavi smo kot prvi ugotovili, da imajo ženske s povečanimi koncentracijami androgenov in PCO krajši QT interval kot tiste s PCO in normalnimi koncentracijami androgenov. Podaljšani QT interval je pomemben dejavnik tveganja za večjo umrljivost zaradi kardialnih vzrokov. Povečane koncentracije androgenov varujejo ženske s PCO pred patološkimi procesi, ki se na srcu kažejo s podaljšanim QT intervalom.
		<i>ANG</i>	Evidence shows that women with polycystic ovaries (PCO) are at increased risk of cardiovascular disease, yet mortality rates due to this risk are not higher. Ours is the first published study worldwide that provides evidence that PCO women with increased androgen concentrations have a shorter QT interval than those with normal androgen concentrations. Prolonged QT interval is an important risk factor for increased mortality due to cardiac disease. Increased androgen concentrations protect women with PCO against pathological processes manifested as a prolonged QT interval in the heart.
		MEDEN-VRTOVEC, Helena, VRTOVEC, Bojan, OSREDKAR, Joško. Metabolic	

	Objavljeno v	and cardiovascular changes in women with polycystic ovary syndrome. Int. j. gynaecol. obstet.. [Print ed.], 2007, letn. 99, št. 2, str. 87-90
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	23367385
4.	Naslov	<p><i>SLO</i> Partenogenetskim zarodkom podobne strukture v celični kulturi površinskega epitelija jajčnika pri pomenopavznih ženskah brez foliklov in jajčnih celic</p> <p><i>ANG</i> Parthenogenetic embryo-like structures in the human ovarian surface epithelium cell culture in postmenopausal women with no follicles and oocytes.</p>
	Opis	<p><i>SLO</i> Pri obravnavi prezgodnje menopavze so določeni uspehi možni le po natančni analizi njenih vzrokov. Pri avtoimunskeh oblikah (tiroiditis Hashimoto ali motnje v delovanju nadledvične žleze – Addisonova bolezni) ob pravočasni prepoznavi in ustremnem zdravljenju lahko pride do regeneracije funkcionalnega ovarijskega parenhima.</p> <p>Pri drugih oblikah prezgodnje menopavze, ko ovariji niso odstranjeni, pa je možno iz povrhnjega epitelija v in vitro pogojih vzgojiti oocitom podobne strukture, ki kažejo na možnost, da bi v prihodnosti lahko razvili oogenezo in vitro.</p> <p><i>ANG</i> The management of premature menopause permits a certain degree of success only after a thorough analysis of its causes. If autoimmune types (Hashimoto's thyroiditis, primary adrenal insufficiency – Addison's disease) are diagnosed and appropriately treated, the function of ovarian parenchyma can be restored.</p> <p>In other types of premature menopause, if the ovaries are not removed, it is possible to culture in in vitro conditions oocyte-like structures from the cells of the surface epithelium; this most recent discovery implies a possibility to develop oogenesis in vitro in near distant future.</p>
	Objavljeno v	VIRANT-KLUN, Irma, ROŽMAN, Primož, CVJETIČANIN, Branko, VRTAČNIK-BOKAL, Eda, NOVAKOVIĆ, Srdjan, RÜLICKE, Thomas, DOVČ, Peter, MEDEN-VRTOVEC, Helena. Parthenogenetic embryo-like structures in the human ovarian surface epithelium cell culture in postmenopausal women with no naturally present follicles and oocytes. Stem cells dev., 2009, vol. 18, no. 1, str. 137-149.
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	714875
5.	Naslov	<p><i>SLO</i> Zdravljenje z atorvastatinom lahko zmanjša pojavnost nenadne smrti pri bolnikih z napredovalo odpovedjo srca</p> <p><i>ANG</i> Atorvastatin therapy may reduce the incidence of sudden cardiac death in patients with advanced chronic heart failure</p>
	Opis	<p><i>SLO</i> V retrospektivnih raziskavah so ugotovili, da zdravljenje s statini znižuje incidenco nenadne srčne smrti (SCD) pri srčni odpovedi. V naši prospektivni raziskavi smo ugotavljali povezavo med zdravljenjem z atorvastatinom in SCD pri bolnikih z napredovalo kronično odpovedjo srca. Ugotovili smo, da zdravljenje z atorvastatini morda zmanjšuje incidenco SCD pri bolnikih z napredovalo kronično odpovedjo srca.</p> <p><i>ANG</i> In retrospective studies, statin therapy has been related to decreased incidence of sudden cardiac death (SCD) in heart failure. We sought to prospectively investigate a relation between atorvastatin therapy and SCD in patients with advanced chronic heart failure. We have found that atorvastatin therapy seems to be associated with decreased incidence of SCD in patients with advanced chronic heart failure.</p>
	Objavljeno v	VRTOVEC, Bojan, OKRAJŠEK, Renata, GOLIČNIK, Alenka, FERJAN, Mateja, STARČ, Vito, SCHLEGEL, Todd T., RADOVANČEVIĆ, Branislav. Atorvastatin therapy may reduce the incidence of sudden cardiac death in patients with advanced chronic heart failure. J Card Fail, 2008, letn. 14, št. 2, str. 140-144, doi: 10.1016/j.cardfail.2007.10.013
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	24072409

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	<i>SLO</i>	Menopavzna medicina – slovenski konsenz: zbornik ob simpoziju Slovenskega menopavznega društva, Ptuj, 14.-15.11.2008
		<i>ANG</i>	Menopausal medicine – Slovene consensus: Book of Proceedings of the Symposium of the Slovene Menopause Society, Ptuj, 14.-15.11.2008
	Opis	<i>SLO</i>	Organizacija sestanka in objava smernic za področje menopavzne medicine (Ptuj, 14.-15.11.2008, Slovenski kongres o menopavzni medicini). Vsa področja menopavzne medicine (hormonsko menopavzno zdravljenje, kardiovaskularne bolezni, osteoporoz, atrofične in uroginekološke spremembe, spolno življenje) so bila prikazana in objavljena po sistemu hierarhije dokazov.
		<i>ANG</i>	Organization of the conference and publication of the national comprehensive guidelines for the management of menopausal symptoms (Ptuj, 14.-15.11.2008). All subfields of menopausal medicine (hormonal treatment, cardiovascular diseases, osteoporosis, atrophic and urogynecologic changes, sex life) were presented and published following the hierarchy of evidence method.
	Šifra	C.03	Vabljeni urednik revije (guest-associated editor)
	Objavljeno v	Zdravniški vestnik. Geršak, Ksenija (urednik 2009-), Meden-Vrtovec, Helena (gostujoči urednik 2008). [Tiskana izd.]. Ljubljana: [Slovensko zdravniško društvo], 1992-. ISSN 1318-0347. [COBISS.SI-ID 32893696]	
	Tipologija	2.32	Zbornik recenziranih znanstvenih prispevkov na domači konferenci
	COBISS.SI-ID	32893696	
	Naslov	<i>SLO</i>	4. kongres ginekologov in porodničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo z mednarodno udeležbo, Portorož, 11. do 13. november 2009
		<i>ANG</i>	4th National Congress of Gynecologists and Obstetricians of Slovenia with International Participation, Portorož, 11-13 November 2009
2.	Opis	<i>SLO</i>	So-organizatorica strokovnega srečanja so-urednica št. Zdravniškega vestnika, ki je objavil vse prispevke, predstavljene na kongresu predsednica znanstvenega odbora kongresa
		<i>ANG</i>	Co-organizer of the medical meeting Co-editor of the Supplement of Zdrav Vest in which all lectures were published President of the Scientific Committee
	Šifra	C.03	Vabljeni urednik revije (guest-associated editor)
	Objavljeno v	MEDEN-VRTOVEC, Helena, LEVIČNIK, Alenka-Uršula, IHAN, Alojz, VIZJAK, Alenka. Avtoimunski vidiki prezgodnje menopavze = Autoimmune aspects of premature ovarian failure. V: 4. Kongres ginekologov in porodničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo, Portorož, 11. do 13. november 2009, (Zdravniški Vestnik, Letn. 78, Suppl 1). Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo, 2009, str. I-151-I-156.	
	Tipologija	1.07	Objavljeni strokovni prispevek na konferenci (vabljeno predavanje)
	COBISS.SI-ID	26505945	
	Naslov	<i>SLO</i>	Staranje ženske populacije
		<i>ANG</i>	Aging female population
	Opis	<i>SLO</i>	Predstavitev problema vse daljšega življenja žensk, kar za stroko pomeni drugačno obravnavo the žensk in prilagajanje stroke novi situaciji, ena med njimi je gotovo subspecializacija v menopavzni medicini.
		<i>ANG</i>	Presentation of the problem of the aging population with emphasis on medical aspects, gynecological in particular. Namely, the field of gynecology has to adapt to the increasingly growing older female population and the related problems bearing in mind the growing need of menopausal medicine as a subbranch of obstetrics and gynecology
	Šifra	B.04	Vabljeno predavanje
	Objavljeno v	MEDEN-VRTOVEC, Helena. Staranje ženske populacije = Aging female population. V: TAKAČ, Iztok (ur.). 80 let hospitalne ginekologije in porodništva v Mariboru : mednarodni znanstveni simpozij, Univerzitetni klinični center Maribor : International scientific symposium, University	

		Clinical Centre Maribor, Maribor, 17. 10. 2008. Maribor: Univerzitetni klinični center: = University Clinical Centre, 2008, str. 331-337.
	Tipologija	1.06 Objavljeni znanstveni prispevek na konferenci (vabljeno predavanje)
	COBISS.SI-ID	24920793
4.	Naslov	<p><i>SLO</i> Racionalizacija mreže porodnišnic v Sloveniji</p> <p><i>ANG</i> Rationalization of the network of maternity hospitals in Slovenia</p>
	Opis	<p><i>SLO</i> Delovna skupina je pripravila predlog za reorganizacijo mreže slovenskih porodnišnic</p> <p><i>ANG</i> The work group prepared the proposal for reorganization of the network of Slovenian maternity hospitals</p>
	Šifra	F.30 Strokovna ocena stanja
	Objavljeno v	MEDEN-VRTOVEC, Helena, CERAR, Matko-Vasili, ILIJAŠ-KOŽELJ, Marija, LUKANOVIČ, Adolf, TAKAČ, Iztok, VERDENIK, Ivan, VLAISAVLJEVIĆ, Veljko. Racionalizacija mreže porodnišnic v Sloveniji. Ljubljana: Delovna skupina Ministrstva za zdravje za racionalizacijo mreže porodnišnic, 23. 9. 2009. 20 f., ilustr. F.30 Racionalizacija mreže porodnišnic - projekt ministrstva za zdravje RS 2009
	Tipologija	2.13 Elaborat, predštudija, študija
	COBISS.SI-ID	3410239
5.	Naslov	<p><i>SLO</i></p> <p><i>ANG</i></p>
	Opis	<p><i>SLO</i></p> <p><i>ANG</i></p>
	Šifra	
	Objavljeno v	
	Tipologija	
	COBISS.SI-ID	

8. Drugi pomembni rezultati projetne skupine⁷

B.01
 5. slovensko-hrvaški simpozij o andropavzi in menopavzi z mednarodno udeležbo (Bled, 16.-18.4. 2009). Organizacija simpozija v okviru Slovenskega menopavznega društva. Eminentni tuji in domači strokovnjaki so predstavili najnovejše diagnostične in terapevtske postopke na področju menopavze in andropavze, s poudarkom na razmejitvi med fiziološkimi in patološkimi procesi.

Objava: Program in zbornik izvlečkov. Hrvatsko društvo za menopauzu in Slovensko menopavzno društvo, Ljubljana, 2009. ISBN 978-961-90521-2-9.

D.10 Nosilka podiplomskega študija Biomedicina - humana reprodukcija

F.09 Uvedba ISO standarda v uroginekologijo na GK, koordinatorica

E. 01 Red za zasluge za izjemne dosežke na področju ginekologije in zavzeto posvečanje pacientkam; odlikovanje predsednika Republike Slovenije (9.6. 2008), dostop na www.up-rs.si/up-rs/uprs.nsf/dokumentiweb

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

Rezultati raziskovalnega projekta nam služijo kot osnova za najdaljnje raziskave o prezgodnji odpovedi delovanja jajčnikov. Vsi terapevti na področju neplodnosti se zavedamo, da še vedno

nimamo natančne in preproste metode za določanje ovarijske rezerve, in v to bo usmerjeno naše nadaljnje raziskovalno delo.

ANG

The results of this research project present the trigger for further investigation and study of premature ovarian failure stressing the need for identification of an accurate and simple method for determination of ovarian reserve.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Na ravni Slovenije je raziskava pomembna zato, ker dviguje raven zdravstvene obravnave doslej strokovno podcenjenega področja prezgodnje menopavze.

ANG

At the national level, the results of this research project provide the evidence that requires an improvement in the management of premature ovarian failure, the health problem which has so far been underestimated in Slovenia.

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretnе rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE	
Rezultat	Dosežen	
Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih	
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE	
Rezultat	Dosežen	
Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih	
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE	
Rezultat	Dosežen	
Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih	
F.04	Dvig tehnološke ravni	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE	
Rezultat		
Uporaba rezultatov		
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE	
Rezultat		
Uporaba rezultatov		
F.06	Razvoj novega izdelka	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE	
Rezultat		

	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="button" value="▼"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="button" value="▼"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	

Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.17 Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.18 Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	Delno <input type="button" value="▼"/>
F.19 Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.20 Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.21 Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="button" value="▼"/>
F.22 Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="button" value="▼"/>
F.23 Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskev in metodoloških rešitev	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.24 Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskev in metodoloških rešitev	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.25 Razvoj novih organizacijskih in upravljačkih rešitev	
Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE

	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljačkih rešitev	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen <input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	Uporabljen bo v naslednjih 3 letih <input type="button" value="▼"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="button" value="▼"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="button" value="▼"/>

F.35 Drugo	
Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
Rezultat	☐
Uporaba rezultatov	☐

Komentar**11. Samo za aplikativne projekte!**

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☒	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☒	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☒	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☒	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☒	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☒	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☒	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☒	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☒	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☒	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☒	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☒	☐	☐	☐	

G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☒	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☒	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☒	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☒	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki¹¹

1.	Sofinancer	Ministrstvo za zdravje RS				
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:			25.035,00	EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:			50,00	%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja					
						Šifra
	1.	4. Kongres ginekologov in porodničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo, Portorož, 11. do 13. november 2009, (Zdravniški Vestnik, Letn. 78, Suppl 1). Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo, 2009			C.03	
	2.	MEDEN-VRTOVEC H, VRTOVEC B, OSREDKAR J. Metabolic and cardiovascular changes in women with polycystic ovary syndrome. Int. j. gynaecol. obstet			A.01	
	3.	VIRANT-KLUN I, ROŽMAN P, CVJETIČANIN B, et al & MEDEN-VRTOVEC H. Parthenogenetic structures in ovarian surface epithelium cell culture in postmenopausal women. Stem cells dev 2009; 18 (1): 137-49			A.01	
	4.	5. slovensko-hrvaški simpozij o andropavzi in menopavzi z mednarodno udeležbo (Bled, 16.-18.4. 2009). Program in zbornik izvlečkov. Hrvatsko društvo za menopauzu in Slovensko menopavzno društvo			B.01	
	5.	Red za zasluge za izjemne dosežke na področju ginekologije in zavzeto posvečanje patientkam; odlikovanje predsednika RS (9.6. 2008)			E.01	
	Komentar					
	Ocena					
2.	Sofinancer	Večja spoznanja o patofiziologiji prezgodnje menopavze.				

	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		10.156,00	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		20,00	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja			Šifra
3.	1.	5. slovensko-hrvaški simpozij o andropavzi in menopavzi z mednarodno udeležbo (Bled, 16.-18.4. 2009) Program in zbornik izvlečkov. Hrvatsko društvo za menopauzu in Slovensko menopavzno društvo	B.01	
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	Komentar			
	Ocena	Večja spoznanja o patofiziologiji prezgodnje menopavze.		
3.	Sofinancer	Bayer d.o.o.		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		14.895,00	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		30,00	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja			Šifra
	1.	4. Kongres ginekologov in porodničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo, Portorož, 11. do 13. november 2009, (Zdravniški Vestnik, Letn. 78, Suppl 1). Ljubljana: Slovensko zdravniško društvo, 2009	B.01	
	2.			
	3.			
	4.			
	5.			
	Komentar			
	Ocena	Večja spoznanja o patofiziologiji prezgodnje menopavze.		

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjam z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

Helena-Marija Meden-Vrtovec	in	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščena oseba RO

Kraj in datum: Ljubljana 23.4.2010

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2010-1/47

¹ Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAIER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates B2 - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezni rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisani obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)